

JÄMLIKHETSMOTION 11: DET TIDIGA LIVET – Utveckla och stärk stödet för syskon till barn med cancer

Ojämligheter i hälsa drivs till del av ojämlikheter i resurser. Sju områden där resursbrist är särskilt viktiga för hälsoutvecklingen har identifierats, nämligen *det tidiga livet*, utbildning, arbete, inkomster, boende, levnadsvanor och inflytande. De skilda förutsättningarna och resurserna inom ovanstående områden innebär både ojämlik risk för ohälsa, ojämlik sårbarhet och mottaglighet för ohälsa samt ojämlika konsekvenser av givna hälsotillstånd.

De flesta barn överlever sin cancerdiagnos, men det innebär ett flertal påfrestande sjukhusvistelser. Föräldrarna har fått en betydande roll i vården. Syskonen däremot ställs ofta i skymundan och far inte sällan illa.

När ett barn drabbas av cancer påverkas en hel gemenskap. Omkring nio av tio barn som insjuknar i cancer har minst ett syskon. Dessa syskon är särskilt utsatta då deras behov riskerar att försummas när fokus ofta läggs på det cancersjuka barnet. Detta riskerar svåra individuella och i förlängningen samhällseliga konsekvenser. Barn som har cancersjuka syskon ska ses som anhöriga.

Situationen för de syskon som årligen får besked att en syster eller bror insjuknat i barncancer behöver tas på större allvar. Bristande uppmärksamhet inom sjukvården kan innebära att dessa barn drabbas av psykisk ohälsa och sviktande skolresultat. Mycket tyder på insatser behövs för att förbättra livssituationen för syskon till barn med cancer (och andra allvarliga sjukdomar).

Utveckla och stärk stödet för syskon till barn med cancer

Syskonen till cancerdiagnostiserade barn längtar efter sin vardag och sitt familjeliv. De mår bra av att träffa andra i samma situation och det är viktigt att ha familj och vänner i sin närhet.

Det är förekommande att syskon till ett barn med cancerdiagnos har en fortsatt psykisk påverkan på grund av händelsen efter avslutad behandling. Syskon känner sig därtill fortfarande ledsna över det som hänt flera år efteråt. Sådan psykisk ohälsa påverkar både individen och dess familj negativt men är också en vård- och samhällskostnad. Därför är det nödvändigt att fokusera på att förebygga sådan psykisk ohälsa i tid.

Stöd från omgivningen påverkar syskonens känslor, tankar och beteenden positivt. Rätt stöd stärker känslan av meningsfullhet och sammanhang och gör individen bättre på att hantera stress som uppstår. Stöd kan erhållas från många i omgivningen: föräldrar, släkt och vänner är uppenbara resurser. Sannolikt är det dock nödvändigt att också kunna erbjuda syskonen professionellt stöd. Ett sådant stöd är syskonfrämjare. En syskonstödjares uppgift är att ge syskon till ett sjukt barn extra uppmärksamhet, hjälp och stöd.

Med stöd av ovanstående föreslår undertecknade följande:

1. Att Region Gävleborg vidtar åtgärder för att i större utsträckning inkludera syskon till cancersjuka barn i omvårdnaden, som en del att i ett tidigt stadium förebygga ohälsa och minska lidande hos syskon.
2. Att Region Gävleborg säkerställer och kvalitetssäkrar uppföljning av syskon till cancersjuka barn i länet.
3. Att Region Gävleborg utreder behov samt möjlighet att införa resursen syskonstödjare i cancervården.

Gävle 2023-04-05

Eva Lindberg, Socialdemokraterna

Jan Lahenkorva, Socialdemokraterna

Mona Davik, Socialdemokraterna

Henrik Berglund Persson, Socialdemokraterna

Shida Kinuka Karlsson, Socialdemokraterna

Elisabeth di Paolo-Sandberg, Socialdemokraterna